

PATVIRTINTA:
Tarptautinės grappling federacijos
Prezidento
2020 m. kovo mėn. 02 d.
įsakymu Nr. 20IGF-06

IGF TEISĖJŲ TEISĖJAVIMO, ATESTAVIMO IR KATEGORIJŲ SUTEIKIMO NUOSTATAI

I. Bendrosios nuostatos

1. Nuostatų paskirtis

Šie teisėjų teisėjavimo, atestavimo ir kategorijų suteikimo nuostatai (toliau – nuostatai) apibrėžia tam tikrus reikalavimus visiems Tarptautinės grapplingo federacijos (toliau – IGF) teisėjams bei nustato teisėjų teisėjavimo kriterijus, tvarką, sąlygas, atestavimą ir kvalifikacinių kategorijų suteikimą. Nuostatai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams bei atitinka nacionalinės federacijos įstatams ir normoms.

2. Pagrindinės sąvokos

2.1. **Teisėjas** – tam tikrus įgaliojimus per varžybas turintis objektyvus asmuo, labai gerai išmanantis varžybų taisykles, prižiūrintis tų taisyklių laikymąsi ir fiksuojantis sporto rezultatus per varžybas.

2.2. **Teisėjų kolegija** – ne mažesnė kaip 3 kvalifikuotų asmenų grupė, kuri sudaro valdomąjį, patariamąjį ar tvarkomąjį organą.

2.3. **Teisėjo kategorija** – asmuo, išmanantis sporto šakos pagrindus, mokantis varžybų taisykles ir turintis vienų metų teisėjavimo praktiką.

2.4. **Nacionalinės kategorijos teisėjas** – asmuo, išmanantis sporto šakos pagrindus, taisykles ir turintis kelerių metų teisėjavimo praktiką miesto, šalies varžybose.

2.5. **Tarptautinės kategorijos teisėjas** – asmuo, gerai teoriškai ir metodiškai pasirengęs vadovauti varžyboms, turintis teisėjavimo patirtį tarptautinėse varžybose.

2.6. **Pagrindinis tatamio teisėjas** – vienintelis teisėjas, turintis teisę būti ant tatamio kovos metu, tiesiogiai vadovaujantis kovai.

2.7. **Tatamio teisėjas** – teisėjas, šalia tatamio, stebintis sportininko veiksmus ir vertinantis juos pagal taisykles.

2.8. **Teisėjas laikininkas** – teisėjas, chronometru arba kompiuterine programa nustatantis kovos laiką.

2.9. **Sekretorius pranešėjas** – paskelbia varžybų programą ir tvarką, praneša dalyviams ir žiūrovams apie kovų eigą ir rezultatus. Protokoluoja varžybų eigą.

2.10. **Vyriausiasis varžybų teisėjas** – teisėjas, vadovaujantis varžyboms ir atsakantis už jų pravedimą.

2.11. **Teisėjavimas** – pagrindinių sporto teisėjų funkcijų vykdymas prieš ir per varžybas, taip pat joms pasibaigus.

2.12. **Varžybų sekretorius** – atsako už visą varžybų dokumentų parengimą ir apiforminimą, registruojantis varžybų eigą ir rezultatus.

2.13. **Licencija** – sporto šakos teisėjo statusą oficialiai patvirtinantis dokumentas.

2.14. **Mokymai** - 2 kartus per metus rengiami seminarai, kurių metu nagrinėjamos teisėjavimo problemos, vykdomi testavimai, kvalifikacijos kėlimo egzaminai.

2.15. **Duomenų bankas** – elektroninės anketos pagrindu surinkti duomenys (vardas, pavardė, gimimo data, el. paštas, kontaktinis telefonas, nuotrauka ir t.t.).

2.16. **Sporto varžybos** – dviejų ar daugiau sportininkų, komandų, sporto klubų varžymasis pagal iš anksto paskelbtus nuostatus, laikantis tarptautinės sporto šakos federacijos nustatytų taisyklių, turint tikslą nustatyti nugalėtojus, prizininkus.

2.17. **Teisėjo veiklos sutartis** – teisėjo ir sporto organizacijos susitarimas, kuriuo teisėjas įsipareigoja, laikydamasis atitinkamos sporto šakos taisyklių ir (ar) varžybų nuostatų, objektyviai prižiūrėti varžybų eigą ir rezultatus, o sporto organizaciją – sudaryti sąlygas teisėjui objektyviai atlikti savo pareigas ir atlyginti už suteiktas paslaugas.

2.18. **Varžybų nuostatai** – varžybų organizatoriaus parengtas ir patvirtintas dokumentas, kuriame nurodomas varžybų tikslas ir uždaviniai, vykdymo vieta, laikas, programa, sistema, reikalavimai varžybų dalyviams ir komandoms, nugalėtojų nustatymo būdai ir kita.

3. IGF teisėjų teisėjavimo tikslai ir sąlygos

3.1. IGF teisėjų teisėjavimo tikslai – kelti teisėjavimo lygį, paskatinti graplingo bendruomenę aktyviau dalyvauti IGF veikloje. Sukurti teisėjavimo bei teisėjų mokymų, atestavimo, kvalifikacijos kėlimo ir t.t. sistemą.

3.2. IGF teisėju gali būti pilietis ne jaunesnis kaip 16 metų amžiaus, pateikęs prašymą ir užpildęs elektroninę anketą bei turintis atitinkamą specialųjį teorinį ir praktinį pasirengimą.

II. Teisėjavimas

4. IGF teisėjų kolegijos struktūra bei funkcijos

4.1. Teisėjų kolegiją sudaro ne mažiau kaip trys asmenys:

- 1) Teisėjų kolegijos pirmininkas;
- 2) Teisėjų kolegijos pirmininko pavaduotojas;
- 3) Teisėjų kolegijos narys (-iai).

4.2. Teisėjų kolegija vykdo šias funkcijas:

- 1) akredituoja, vertina ir licencijuoja federacijos teisėjus;
- 2) rūpinasi federacijos teisėjų kvalifikacinėmis kategorijomis;
- 3) organizuoja kasmetinius forumus, seminarus susijusius su federacijos teisėjų kvalifikacijos kėlimu, tarptautinių ryšių stiprinimu tarp Europos ir pasaulio šalių;
- 4) paskiria federacijos teisėjus tarptautinio lygio varžyboms.

Pastaba: Užsiimti Teisėjų kolegijos administracine veikla gali būti paskirtas sekretorius (ė).

5. IGF teisėjų kategorijos

5.1. IGF yra kvalifikuojamos sekančios teisėjų kategorijos:

- 1) Teisėjo kategorija;
- 2) Nacionalinė teisėjo kategorija;
- 3) Tarptautinė teisėjo kategorija.

6. Teisėjų atestavimo ir kategorijų suteikimo tvarka

6.1. Kiekvienais metais – vykdomas IGF teisėjų bendruomenės narių atestavimas ir yra išduodama metinė teisėjo veiklos licencija. Ilgai nevykdant teisėjavimo veiklos, metinė teisėjo veiklos licencija – neišduodama.

6.2. Norint teisėjauti po ilgesnės nei vienų metų pertraukos turi būti vykdomas peregaminavimas.

6.3. Pagal visus nustatytus teisėjavimo reikalavimus formuojamas teisėjavimo reitingas bei suteikiama aukštesnė teisėjavimo kvalifikacinė kategorija.

6.4. IGF teisėjų kvalifikacinių kategorijų suteikimas yra pravedamas vieną kartą sezono metu t.y. jam baigiantis. Jį organizuoja ir vykdo IGF teisėjų kolegijos nariai.

6.5. Kandidatas į aukštesnę kategoriją privalo atitikti kategorijai keliamus reikalavimus ir gauti 2/3 IGF teisėjų kolegijos narių pritarimą.

6.6. Kandidatas į tarptautinę kategoriją privalo atitikti tarptautinei kategorijai keliamus reikalavimus ir gauti IGF teisėjo kolegijos pirmininko pritarimą.

6.7. Išimtiniais atvejais, įvertinus teisėjo teisėjavimo patirtį kitose kovos menų federacijose, IGF teisėjų kolegijos sprendimu gali būti suteikiama ir aukštesnė teisėjo kategorija, peršokant žemesnes kategorijas, išskyrus tarptautines kategorijas.

7. Teisėjų kvalifikacinių kategorijų suteikimo kriterijai

7.1. Teisėjo kvalifikacinė kategorija - suteikiama asmeniui turinčiam nemažesnę kaip 1 metų teisėjavimo praktiką ir teisėjavus ne mažiau kaip penkiose federacijos suorganizuotose varžybose, šoninio ir/ar pagrindinio tatamio teisėjo pareigose bei gavus teigiamus įvertinimus. Taip pat kandidatas turi įvykdyti šiai kvalifikacinei kategorijai nustatytus reikalavimus (seminarai, kursai).

7.2. Nacionalinė teisėjo kategorija - suteikiama asmeniui turinčiam nemažesnę kaip 2 metų teisėjavimo praktiką ir teisėjavus ne mažiau kaip dešimt federacijos suorganizuotų varžybų, šoninio ir/ar pagrindinio tatamio teisėjo pareigose bei gavus teigiamus įvertinimus. Taip pat kandidatas turi įvykdyti šiai kvalifikacinei kategorijai nustatytus reikalavimus (seminarai, kursai).

8. Teisėjų teisės

8.1. Gauti tinkamo lygio mokymus, gauti mokymų sertifikatą apie atitinkamos pakopos mokymų išklausimą arba atžymą duomenų banke apie išklausytą mokymų kursą, jo rezultatus.

8.2. Kelti kvalifikaciją nacionaliniu, tarptautiniu mastu.

8.3. Laikyti kvalifikacinius egzaminus.

8.4. Gauti nustatytą piniginę išmoką už darbą sporto renginio metu.

8.5. Sustabdyti savo aktyvų dalyvavimą teisėjų veikloje, apie tai pranešant elektroniniu paštu, teisėjų kolegijai. Sustabdžius savo veiklą ilgesniam kaip 1 metų terminui, teisėjas turi teisę atstatyti anksčiau turėtą kategoriją teigiamai išlaikant (70% teisingų atsakymų) tos kategorijos reikalavimus atitinkantį testą (raštu) ir atlikus nurodytą praktinę užduotį. Neišlaikius testo asmuo būtų perkeliamas į vieną pakopą žemesnę teisėjų kategoriją. Praėjus metų terminui asmuo turi teisę pakartotinai laikyti aukštesnės teisėjų kategorijos testą. Savo veiklą trumpiau kaip 1 metams sustabdęs teisėjas, be papildomų reikalavimų jam (raštu el. paštu), gali kreiptis į teisėjų kolegiją, kad būtų atstatyta turėta kategorija.

9. Teisėjų pareigos

9.1. Pateikti korektiškus, tikslius duomenis anketai į duomenų banką.

9.2. Laikytis terminų, pateikiant atsakymus dėl dalyvavimo varžybose, registruotis į planuojamus mokymus, juos laiku apmokėti.

9.3. Mokėti teisėjų bendruomenės nario mokesť (jei toks reikalaujamas).

9.4. Dalyvauti teisėjų rengiamuose mokymuose, seminaruose (ne mažiau kaip 1 kartus per metus).

9.5. Nešti pilną atsakomybę už teisingą ir korektišką teisėjavimą.

9.6. Laikytis nustatytų drausmės ir etikos reikalavimų.

9.7. Vykdamas teisėjavimą kitose kovinių menų federacijose suderinti su IGF teisėjų kolegijos pirmininku, bei sudaryti teisėjų veiklos sutartis.

10. Teisėjų darbo apmokėjimas

10.1. Renginių, vykstančių Lietuvoje, teisėjų vienos paros maitinimosi išlaidos padengiamos vadovaujantis patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 5 d. nutarimu Nr. 561 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 79 redakcija).

10.2. Teisėjų kelionės išlaidos padengiamos pagal susitarimą.

11. Teisėjų apranga

Teisėjai turi dėvėti IGF patvirtintus marškinėlius (spalvos žalios, juodos arba raudonos), juodas kelnes su juodu diržu, juodus sportinius batelius arba juodas kojines. Be to, pagrindinis tatamio teisėjai turi užsirišti raudoną raištį ant kairės rankos riešo, o mėlyną ant dešinės rankos riešo. Taip pat rekomenduojama užsimauti (juodas arba baltas) vienkartinės pirštines higienos tikslais. Aprangos stilius gali keistis nusprendus IGF teisėjų kolegijai bei pritarus teisėjų bendruomenei.

12. Teisėjų kolegija varžybų metu

12.1. Organizuojamose varžybose teisėjų kolegiją turi sudaryti:

12.1.1. Varžybų komendantas (organizatorius);

12.1.2. Vyriausiasis varžybų teisėjas;

12.1.3. Vyriausias varžybų sekretorius;

12.1.4. Sekretorius pranešėjas;

12.2. Teisėjų brigada:

12.2.1. Pagrindinis tatamio teisėjas;

12.2.2. Tatamio teisėjas.

12.3. Varžybų vyriausiasis teisėjas gali būti skiriamas tik suderinus su teisėjų kolegijos pirmininku arba jo pavaduotoju.

12.4. Visos varžybos turi būti organizuojamos vadovaujantis parengtais ir patvirtintais varžybų nuostatais.

13. Teisėjų vertinimas

13.1. Teisėjų teisėjavimo vertinimas turi būti atliekamas kiekvienų varžybų metu.

13.2. Vertinimą turi atlikti varžybų vyr. teisėjas, įrašant įvertinimą į duomenų banką.

13.3. Teisėjų teisėjavimo vertinimas atliekamas vadovaujantis patvirtinta teisėjų vertinimo sistema.

III. Baigiamosios nuostatos

14. Teisėjų teisėjavimo, atestavimo ir kategorijų suteikimo nuostatų įgyvendinimas bei atsakomybė

14.1. Nuostatai, atsižvelgiant į suformuotą ir besiformuojančią europinę, pasaulinę graplingo teisėjavimo praktiką, peržiūrimi kasmet.

14.2. Esant reikalui, nuostatai gali būti papildyti ar pakeisti. Pakeitimai galimi apsvarsčius teisėjų kolegijoje bei galutinai pritarus federacijos prezidentui.

14.3. Kreiptis dėl nuostatų papildymo, pakeitimo, pažeidimo raštu gali visi federacijos nariai (klubai). Gautas kreipimasis svarstomas teisėjų kolegijos eiliniame ar neeiliniame posėdyje. Apie priimtus sprendimus informuojamas federacijos prezidentas bei pareiškėjas.

14.4. Nuostatai yra federacijos reikalavimų įgyvendinamasis dokumentas ir yra privalomas visiems federacijos nariams (klubams).